

Via kvinnor – rapport 6 210416

En verksamhet inom Spånga Blåband

Att arbeta under pandemin

Den förra rapporten (nr 5) sträckte sig till den 3 november 2020. Då hade pandemin redan drabbat oss under 8 månader. Nu har det gått över 1 år med pandemin. Vi har lärt oss ännu mer att fortsätta vår verksamhet trots pandemin.

Vi har haft samlingar på plats med ett begränsat antal deltagare. De samlingarna har kombinerats med närvaro genom video. Ibland har vi haft föreläsare per video, ibland har haft deltagare per video. Allteftersom vi har blivit vanare och vanare med det sättet att arbeta, har vi lyckats få levande samtal oavsett om vi mötts som personer på plats eller genom video.

Ibland har vi haft en fördel av att ha samlingarna delvis per video. TeSalongen uppmärksammade självklart kvinnodagen den 8 mars. Men genom att vi hade mötena delvis på video kunde även en grupp i Skärholmen delta i mötet.

Det gav lärdomar för framtiden. Inget kan ersätta den dynamik som uppstår när människor möts ansikte mot ansikte. Men det fysiska mötet kan kompletteras med video-möten även sedan pandemin är över. Vid speciella tillfällen kan en grupp på en annan geografisk plats delta. Eller en efterfrågad föreläsare som befinner sig på en annan ort kan medverka. Tekniken ersätter inte mötena på plats men den kompletterar dessa möten.

Aktiva deltagare

Rent allmänt kan man säga att deltagarna har varit mycket aktiva under mötena. Föreläsarna har inspirerat deltagarna, men inte tagit all plats. Tvärtom, de har avbrutits med många frågor. Deltagarna har också berättat om personliga upplevelser.

I början av terminen samtalande deltagarna om vilka program de önskade. De önskemålen plus vissa kompletteringar som ledningen för IOP:et gjort skapade terminsprogrammen. Eftersom deltagarna har varit aktiva under alla program, har uppenbart programmen upplevts relevanta för deltagarnas egen situation.

Tesalongen för Kvinnor

Programöversikt 201103-210416

År 2020 från den 3 november

NOVEMBER

3 Kvinnojouren Sollentuna

10 Skolans värdegrund.

17 Amineh Kakabaveh - förtryck i hederns namn - VHEK tvärpolitiskt nätverk i riksdagen kommer.

24 Samtal om våld mot kvinnor.

DECEMBER

1 december Samtal om jul och julfirande.

8 december Samtal om Lucia och kvinnohistoria.

År 2021 till den 16 april

JANUARI

12/1 Introduktion

19/1 Samtal efter deltagarnas önskemål

26/1 Arbetsmarknad Gunilla Rosengren

FEBRUARI

2/2 Matlagning med svenska och samtal

9/2 Familjerådgivare som talar om lyckliga äktenskap

16/2 Arbetslöshet - Erik Lindberg

23/2 Förskolan - vad gör den med våra barn?

MARS

2/3 Sportov olika länder

3/3 Kvinnodagen (obs! Onsdag)

9/3 Samtal om kvinnodagen

16/3 Nouruz/Newroz - latinskt nyår

23/3 Vad väntar jag mig av en riktig man? Mansjouren besöker.

30/3 Påskpyssel

APRIL

6/4 Svensk matlagning med samtal - köttbullar med sås mm

13/4 Promenad

* * *

Så här blev de olika programmen

År 2020 november - december

Den 3 november

Kvinnor som utsätts för våld

Tesalongen för kvinnor

Tisd 3 Nov kl 13–16

Sollentuna Kvinnojour föreläser och svarar på frågor.

Info o& Kontakt: Azita Kalantarzadeh 070-461 62 29

Hela höstens program finns på www.spangablband.nu

Tillsammans är vi starka! Du är inte ensam!

Stockholms
stad

KVINNOJOUREN SOLLENTUNA

Celim, Malin

Det är inte alltid kvinnan som utsätts för våld, men i de flesta fall handlar våld i nära relationer om att en kvinna utsätts för våld av en man. Därför är våld mot kvinnor ett folkhälsoproblem. En tredjedel av alla kvinnor i världen har utsatts för våld. I Sverige räknar man med att 14 procent av alla kvinnor varit utsatta för fysiskt våld eller hot om fysiskt våld. 10 procent av alla barn har upplevt pappas våld mot mamma. Ökning av relationsvåldet under pandemin: I Italien, Frankrike och Spanien har man sett att våldet i nära relationer ökat stort. Man vistas hemma med den som utövar våldet. Men i Sverige har vi inte sett samma ökning. Många har kunnat behålla sina arbeten. Men där man en förlorat sitt arbete har våldet ökat.

ETT SAMHÄLLSPROBLEM

- * FN antog en deklaration 1993 om att avskaffa våld mot kvinnor.
- * Världshälsoorganisationen (WHO) och FN har erkänt våld mot kvinnor som en kränkning av mänskliga rättigheter.
- * Socialtjänstlagen 5:11 (del): "Socialnämnden skall särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation".
- * Regeringens 6:e jämställdhetsmål är "Mäns våld mot kvinnor skall upphöra".

Våld mot kvinnor är inte ett familjeproblem utan ett samhällsproblem.

Våld mot kvinnor har en stark koppling till maskulinitetsnormen.

INDIREKT VÅLD

Det finns många former av våld. En är indirekt våld.

- * Kvinnan **undanhålls information** om det nya landet och vet därför inte vad som gäller. Då kan våldet utgöras av indirekta hot: "Du kan bli utvisad, man kan ta barnen".
- * **Materiellt våld** är en annan form av indirekt våld. Han slår sönder möbler eller symboliska föremål som smycken.
- * **Ekonomiskt våld** handlar om att hindra kvinnan från att skaffa sig ett arbete, att göra det svårt för henne att behålla ett arbete, eller att hon tvingas be mannen om pengar. Hon kan också bli tvingad att skriva på papper i banken, till exempel tvingad att gå i borgen för ett lån. Ekonomiskt våld får dessutom långsiktiga konsekvenser i form av skulder.
- * **Latent våld** innebär att man går på äggskal. Hotet är ständigt närvarande. En kvinna ville ta ett arbete. Då blev hon hotad och slagen. Hon säger nästa gång att hon inte vill ta en anställning, eftersom hotet ständigt finns där. Kvinnan försöker anpassa sig för att undvika en våldsamt reaktion.

Alla har inte sett det indirekta våldet som våld. Om man inte har kunskap om våld, där det svårt att se att skriva under ett papper som våld.

Den som utsätts för indirekt våld blir förnedrad. Det indirekta våldet förenas ofta med att kvinnan inte får gå ut, träffa vänner eller över huvud taget bete sig som hon vill.

BARNEN OCH VÅLDET

Upprepat våld i hemmet är ett tabuiserat tema för många barn men också ett utvecklingshinder. Vi lär oss mer och mer om hur barn påverkas av att bevittna våld. Små barn förstår ingenting. Kvinnor som kommer till skyddat boende säger ofta att pappa var bara aggressiv när barnen sov eller var i skolan. "Jag sätter på mig solglasögon mitt i vintern för att dölja blåtiran". Man talar alltmer om pappas våld som ett trauma.

Barnens verklighet skakas om. Det är som en jordbävning. Våldet riktas ju mot en person som man skall känna sig trygg med, mamma. Pappa är aggressiv och mamma är livrädd. De är viktigaste personerna i ens liv, dem som man är helt beroende av. Barn har svårt att avgöra hur farligt våldet är: "Om mamma dör, vem tar då hand om mig?" Både pojkar och flickor lämnar ofta att de måste ta hand om mamma. De barnen kan behöva få hjälp att känna att ansvaret inte är deras, att de får lov att leka.

Barn påverkas även i skolan. "Jag kan inte sitta stilla på lektionen, därför att jag har så jobbigt hemma". Hur såg det ut i köket i morse? Pappa hade slagit sönder allt porslin. Många barn tar ansvar för sina syskon, skyndar sig hem från skolan. "Pappa är inte så våldsam när jag är hemma". Man upplever också att man inte kan lita på andra barn. I stället tyr man sig jättemycket till fröken.

Det är vanligt att barn, ofta pojkar, som äldre går in i rollen som misshandlare. Men det behöver inte bli så. Om de får hjälp att bearbeta sin situation behöver det inte gå så.

LÄMNA RELATIONEN

Våldet kommer ofta smygande. Det finns en kärlek i relationen, men så kommer den ena lilla våldshandlingen efter det andra. "Jag vet att det är fel, men jag ser ingen lösning". Våldet normaliseras. En del kvinnor säger "jag förtjänar våldet". Det är svårt att inse att våldet kommer att bara bli värre och värre. Det händer också att mannen är ångerfull och säger "förlåt, jag skall ändra mig". Men det sker inte.

De flesta kvinnor i våldsamma relationer tvingas så småningom lämna relationen. Det blir ofta långa processer, både känslomässigt och i tingsrätten.

Känslor kan vara ihoptrasslade. Det finns rädsla, kärlek, medlidande ("han har haft en svår barndom"), hat, skuld, hopp, beroende, vilja att förstå, internalisering av våldet, pliktkänsla mot barnen, isolering - allt intvinnat i varandra.

När man har haft en lång relation, har det i regel funnits kärlek. Kvinnan hoppas att det är sista gången han slår. Eller tror att han blir snällare bara han slutar dricka, får ett bra jobb. Eller också säger man att "barnen skall ha sin pappa". Mannen kan också skylla på kvinnan: "Bara jag kryddar maten som han vill, blir han inte arg." Om man vill lämna en relation måste man få bort hans röst ur huvudet.

Kvinnor som kommer från en familj, där man säger att man inte skall vända sig till utomstående, till polis eller socialtjänst, har ofta en högre tröskel att be om hjälp. Har man en syster som säger, "du behöver inte stå ut med det där", är det lättare att lämna relationen, än om man har en syster som säger "du ser slampig ut i den där klänningen". Har man god egen ekonomi, är det också lättare att lämna relationen.

Den 10 november Skolans värdegrund

Rektor Tomas Andersson, Gullingskolan, Tensta (upp till åk 6)

Jag kommer från början från Dalarna, men bor sedan över tjugo år i Stockholmstrakten. Som lärare har jag blivit kvar i Tensta. Jag har nu arbetat på Gullingskolan i elva år. Tidigare har jag bland annat varit lärare i Falun och i Sollentuna.

I Sollentuna hade en tredjedel av eleverna utländsk bakgrund och två tredjedelar svensk. I Sollentuna ville föräldrarna styra skolan, I Tensta litar man däremot mera på skolan. På Gullingskolan är en tredjedel av eleverna från somalisktalade hem och en tredjedel från arabisktalande. Några få av eleverna är svensktalande.

Alla "vet" vad Tensta är, Få har varit här. Det bor varma, generösa människor i Tensta. Bara några få personer i Tensta ställer till problem. Vi i skolan arbetar med barnen. Ni är föräldrarna. Vi som ni vill att barnens miljö är trygg.

Var och en bestämmer över sina val, men vi måste hjälpas åt så att barn och unga får en rätt grund. De kan få allvarliga konsekvenser om grunden är fel. Det är inte bara i Tensta det finns personer som vill locka barn och unga ut på fel väg. Sådana människor finns även i Djursholm.

I vår läroplan handlar 1:a och 2:a kapitlen om hur man är en bra medborgare. Vi borde alltid diskutera det. Man måste förstå vad skolan bygger på.

.....

Läroplan för grundskolan samt förskoleklassen och fritidshemmet, kapitel 1 (del)

Skolväsendet vilar på demokratins grund ... Var och en som verkar inom skolan skall ... främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. ...

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan skall gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan skall vara icke-konfessionell.

.....

Vi har elever med 30 språk i modersmålsundervisningen, I den situationen kan det vara svårt att tala om en gemensam värdegrund. Elevernas värdegrund stämmer inte alltid överens med den svenska värdegrunden.

Människor med könsöverskridande identitet (män som vill vara kvinnor, kvinnor som vill vara män) har samma värde. Man är också lika mycket värd oavsett varifrån man kommer eller vilken religion man har. Man kan inte heller se ned på den som har en funktionsvariation. Ett par är inte heller alltid kvinna-man eller man-kvinna. Det kan vara kvinna-kvinna eller man-man.

Våra barn har ofta kommit längre i de här frågorna än vi vuxna. I skolan arbetar vi mot all diskriminering. Vi bodde i ett område med många utlandsfödda. Där gick mina barn i förskolan. En gång när jag skulle hämta min dotter på dagis, talade min dotter om en kompis, en mörkhyad tjej. Men min dotter omtalade henne som "hon i den röda overallen". Jag kände mig varm. Det viktiga för min dotter var inte om flickan var svart eller vit.

Min yngsta dotter var jättesur på mig och min fru därför att vi bara kunde tala svenska. Hon tyckte att det var orätt att alla andra föräldrar också kunde något annat språk.

Vi har normkritik, Skall flickorna bara hoppa hopprep och pojkarna bara spela fotboll? Och skall man verkligen säga till en pojke som gör sig illa: "Ta det som en riktig man", men till en flicka: "Hur har det gått för dig?"

Första veckan på hösten arbetar vi mycket med värdegrund. De äldre och yngre barnen får mötas. Ettorna träffar fyrorna, tvåorna femmorna och så vidare. Den 24 oktober firar vi FN-dagen. För oss är utbildning, tandvård eller annan välfärd självklar. Men vi hade en pojke som kom till sexan. Han var ensamkommande från Afganistan. Den här pojken hade rest runt under två år. Han hade bara arbetat tills han var tio år. Då lämnade han Afganistan. Nu var han så glad över att få gå i skolan. När han hade lärt sig tillräckligt med svenska, gjorde han en presentation av sitt liv.

Om någon elev inte visar ett bra beteende eller har en god värdegrund, tar vi kontakt med föräldrarna. Utan samarbete med föräldrarna kan vi inte nå framgång. Svårast är det att komma någonstans när vi och föräldrarna inte delar samma värdegrund. Vi kan inte ändra föräldrarnas tänkesätt, men barn förmår tänka nytt. Men om föräldrarna är för handlingar som är förbjudna i Sverige, till exempel aga, måste vi agera direkt.

Vi måste lära vissa pojkar att flickor och kvinnor har samma rätt och möjlighet att lyckas i livet som pojkar och män. En del elever säger att "sådan och sådan är jag i skolan, och hemma är jag på ett annat sätt". Man visar ett tänkesätt i skolan och ett annat i hemmet.

Vi arbetar med barn i åldrarna sex till tolv år. Men det går att stötta även vuxna att förstå hur det svenska samhället fungerar. Många goda krafter i och utanför skolan kan hjälpa till med det.

Vi har till exempel simundervisning för alla våra elever. Elever som inte kan simma anmäler vi till lovsimskolan. I somras köpte vi över hundra platser där. Skolan betalade. Det har gått bra att ge både pojkar och flickor simundervisning, men vi har fått dela dem av praktiska skäl, därför att det kan bara vara manlig personal i pojkarnas omklädningsrum och kvinnlig i flickornas omklädningsrum.

* * *

Den 17 november Hedersförtrycket

Amineh Kakabaveh, riksdagsledamot, ordförande för VHEK (Varken Hora Eller Kuvad)

Hedersförtryck är inte bara mord. Hedersförtryck är att behandla kvinnor som en handelsvara. I hederskulturen blir kvinnor aldrig vuxna.

Kvinnor skall bara träffa en man när kvinnornas föräldrar vill, kvinnorna måste vara oskulder tills de gifter sig. Även om en syster är äldre än sin bror, säger man till brodern att vakta sin syster eller sina kvinnliga kusiner. Bröder och manliga kusiner lärs att skvallra om deras systrar eller kvinnliga kusiner träffar någon kille. Vi kvinnor får inte heller skratta högt, vi får inte klä oss som vi vill. I hederskulturen kontrollerar alla varandra.

Barnen lär sig att deras mamma och kvinnor överhuvudtaget ständigt är på männens läppar. Många äckliga ord sägs om mammor och kvinnor. Hora är bara ett av de orden. Våra systrar, barn, barnbarn, väninnor kränks ständigt.

Hedersförtrycket finns även bland sekulariserade människor. Jag har bott i Iran, Turkiet och Irak. Hederskulturen finns i Mellanöstern, men även i delar av Europa som Syditalien och i asiatiska länder som Afganistan, Pakistan och Indien, i många afrikanska länder och i andra delar av jorden.

I nittio länder förekommer det att man syr ihop kvinnans underliv för att ingen man skall kunna komma in där så länge hon är ogift. Varje dag blir 30 000 kvinnor könsstympade. Och i Sverige finns 38 000 könsstympade kvinnor. Varje år kommer 5 000 könsstympade kvinnor hit.

Många får infektioner av att omskäras. Det blir lätt komplikationer om de blir gravida. Det är ingen skam att tala om underlivet. Alla är födda av en kvinna. Om man talar öppet om underlivet är det lättare att anmäla könsstympning. Kvinnlig omskärelse är olaglig. Men jag är också emot manlig omskärelse.

Könsstympning och mord är det värsta i hedersförtrycket. Men även tvångsäktenskap ingår i hedersförtrycket. **När man kommer till Sverige, försöker man behålla en tradition som nu bekämpas i hemländerna.**

Min mamma var 13 år när hon gifte sig. Hon valde det. I Sverige måste man vara 18 år för att få gifta sig, Det är bra. Om kvinnor gifts bort kan de inte utbilda sig. När man är mycket ung, kan man dessutom ändra sig. Men i hederskulturen väljer någon annan för dig. Jag känner till ett hundratal fall av att kvinnor gifts bort i Botkyrka. Man har hämtat kvinnor en efter en från byar i Turkiet eller Irak till Sverige.

Det spelar ingen roll om man är muslim, kristen eller ateist. Man skall gifta sig av kärlek., inte av religion. En mamma från Irak berättade att hennes far försökte gifta bort henne med pistolen mot hennes huvud. Det är tortyr att ligga bredvid någon som man inte älskar. Varför skulle någon förälder vilja utsätta sina barn för detta? Man måste respektera vuxnas val, ja, till och med barns val.

Den 23 november (måndag) **FN:s dag 25/11 om våld mot kvinnor**

Annika Strandhäll, riksdagsledamot, fd social- och socialförsäkringsminister, talesperson (s) jämställdhet

Den här veckan lyfter vi frågan om mäns våld mot kvinnor. Jämställdhet innehåller så mycket. Vi tror ibland att Sverige är ett jämställt land. Och jämställdheten är prioriterad. Kvinnor *skall* kunna påverka samhället lika mycket som män. Men vår bild av Sverige som ett jämställt land stämmer inte alltid, Vi är just nu

inne i en pandemi. Mäns våld mot kvinnor är också som en pandemi, Den har pågått hundratals år. Det handlar om fysiskt, psykiskt, sexuellt och ekonomiskt våld.

Våldet är det absolut största hotet mot kvinnor att leva sina liv fullt ut. Särskilt utsatta är arbetarkvinnor, ensamstående kvinnor och kvinnor som bor i lägenheter. Mörkertalet är stort. Bara en liten del av anmälningarna leder till åtal. Och en bråkdel till fällande domar. Ett problem när det gäller våld i nära relationer är att vissa kvinnor fortfarande känner skuld. Alltför få polisanmäler. Många misshandlade kvinnor har dåligt förtroende för myndigheter som polis och socialtjänst.

Sverige har världens första feministiska regering. En feministisk regering kan inte bara prata.

- * Vi anställer fler poliser - till 2024 skall antalet poliser öka med 10 000.
- * Vi anställer 350 särskilda polisutredare med fokus på barn- och kvinnofridsbrott - idag finns för liten kunskap om sådana brott.
- * Vi har höjt minimistrafteffekten för grov våldtäkt från 4 till 5 år.
- * 2018 infördes samtyckeslagen. Man skall aktivt säga ja till sex vare sig man är gift eller ogift.
- * 100 miljoner kronor avsätts i "corona-stöd" för att stötta kvinnojourernas arbete mot det ökade våldet.
- * Vi har infört brottet "Grovt sexuellt ofredande" med minimistraff med fängelse i lägst 2 år och högst 8 år.
- * Höjning av minimistrafteffekten för grov kvinnofridskränkning höjs från 9 månaders till 1 års fängelse.
- * Preskriptionstiden för våldtäkt mot barn har avskaffats.
- * Obligatorisk utbildning om våld i nära relationer för socionomer, sjuksköterskor, läkare, jurister så att de har kunskapen när de får arbete.
- * Obligatorisk utbildning för alla lärare när det gäller sex och nära relationer.
- * Utreseförbud för att skydda barn mot tvångsäktenskap och könsstympning
- * Länsstyrelsen i Östergötland skall utgöra ett permanent nationellt kompetenscentrum mot hedersvåld.
- * Barnfridsbrott - en utredning föreslår ett nytt brott. Det skall bli straffbart att begå brott inför barnet.

Invandrade kvinnor måste ha samma skydd som svenska kvinnor. Men inte bara lagen är viktig utan även det som man talar om i samhället. Det är absurt att inte nämna hedersvåldet. Under många år har man relativiserat hedersvåld samtidigt som kvinnor och flickor lider. Vi behöver modiga politiker som står upp mot hedersvåldet.

Amineh Kakabaveh, riksdagsledamot

Det är jätteviktigt att även kommunpolitikerna får verktyg mot hedersvåldet. Ibland kan det behövas att en person blir placerad i kvinnojour utanför Stockholmsområdet.

Kvinnors självförtroende måste stärkas. Många kvinnor lever i en omgivning där kvinnor övertalas att gå tillbaka till en misshandlande man.

Mäns och kvinnors lika rättigheter kan aldrig bli verklighet om män och bröder slår sina fruar eller systrar. FN:s tidigare generalsekreterare Kofi Annan sade att hedersförtrycket är ett globalt problem.

Den 24 november

Samtal om våld mot kvinnor

Efter god mat, fick alla skriva ner en mening om VÅLD MOT KVINNOR, Sen vi hade bra diskussion kring ämnet, jag ställde frågor med tanken om att hitta lösningar för, till slut kom vi fram till förslag, ideér, t.ex parallella kurser för både män och kvinnor om jämställdhet, rättigheter....Alla tyckte att det var en trevlig dag. Jag tog en bild som vill säga: VI ÄR TILLSAMMANS MEN VI HÅLLER BARA AVSTÅND /AK

Den 1 december

Samtal om jul och julfirande i olika länder

Idag samtalade vi kring advent och jul planeringar, julklappar, julfirande i olika länder, hur Corona påverkar allt i år.

Det verkar vara annorlunda, men förhoppningsvis trevlig och rolig ändå..

Det var mysigt bord som jag och deltagarna gjorde i ordning. /AK

Den 8 december

Samtal kring Lucia och kvinnohistoria

Vi samtalade om Lucia, och diskuterade kring kvinnohistoria.

Det var gott med kärleksmums som Sultan Duman och deltagarna bakade. /AK

Den 15 december

Samtal kring jul

Vi samtalade kring olika julseder.

År 2021 januari – (första hälften av) april

Den 12 januari

Introduktion till vårens program

Samtal - vad sker på TeSalongen i vår

Den 19 januari

Deltagarna önskar

Deltagarna fick önska hur de ville ha TeSalongen våren 2021. Många önskade program kring relationer.

TeSalong för kvinnor

En plats där du får förverkliga några av dina drömmar

19 januari kl 13.00-16.00
Vi samtalade om det du tycker är intressant. Du får också komma med förslag på kommande programpunkter.

Info & kontakt

Verksamhetsledare: Azita Kalantarzadeh
Tel : 070 / 461 62 29
email : azita.kalantarzadeh@blavagen.nu

Vill du medverka via Zoom istället?
Kontakta Azita! →
Så får du inloggningsdetaljer.

Fullständigt program hittar du alltid på
www.spangablaland.nu
Under fliken Tesalongen för Kvinnor/ Tesalongen Program

Tesalongen för Kvinnor

Tisd 19 jan kl 13 - 16

Era egna ämnen från förra veckan.

(foto från före Covid-19)

Vill du vara med via Zoom? Kontakta då Azita Kalantarzadeh på 070 - 461 62 29.

Hela vårens program finns på www.spangablaland.nu

Du är inte ensam! Tillsammans är vi starka!

Den 26 januari **Arbetsförmedlingen**

Hur fungerar arbetsförmedlingen? Arbetskonsulent Gunilla Rosengren, Blå Vägen, vägledde deltagarna i frågor kring arbetsförmedlingen. Vilka anställningsstöd finns? Hur fungerar etableringen? Hon redogjorde också för arbetsförmedlingens nya arbetssätt. De arbetssökande har ingen egen handläggare. Beslut om ärenden tas i team. Det försvårar ofta för de arbetssökande. Gunilla Rosengren svarade också på deltagarna frågor kring arbetsförmedlingen.

Den 9 februari **Lyckliga familjer – familjerådgivaren talar**

Talal Yassen (familjerådgivare Spånga-Tensta) - hur får man relationer i familjer att fungera

I USA har man forskat om par som lever lyckliga. De kan vara gifta i 40-50 år och vara nöjda med livet. Vad ligger bakom? Vad är skillnaden mellan att vara lycklig och att inte vara lycklig? Forskarna byggde upp lägenheter med kameror och mikrofoner. Man filmade och spelade in par som fick vara där. Den här forskningen gäller par, men den kan även användas på relationen föräldrar-barn.

De lyckliga paren gör saker annorlunda. De pratar med varandra på ett positivt sätt. KOMMUNIKATION är grunden: Det är inget konstigt, man säger snälla saker till varandra, de tittar på varandra, ge ger varandra en klapp på axeln, tar positivt på varandra. De ser vad den andra behöver: "jag städar nu när jag ser att man partner är trött", "skulle jag kunna få hjälp med det och det på tisdag".

Forskarna fann att det behövs fem gånger mer positiv kommunikation för att väga upp något elakt. Det räcker inte med att säga en elak sak och sedan "förlåt". Det krävs mycket mer positiv kärlek än negativ kommunikation.

(Talal Yassen tog fram en bild på en väg med två vågskålar för att visa att det behövs fem gånger fler snälla saker för att väga upp en elak sak).

Om man vill ha en bra relation krävs hårt arbete. Kan man ändra en dålig relation till en positiv? Båda parter måste vilja ha förändring, men vill man förändra, måste man börja med sig själv. Man kan påverka balansen (vågen ovan) genom att ändra sitt eget beteende

Man kan jämföra med ett bankkonto. Vill man ta ut pengar, måste det finnas pengar på bankkontot. Tänk som en bank. Får man en räkning på 10 000 kronor

och bara har 5 000 kronor på kontot, blir de minus på kontot om man försöker betala räkningen. Jag måste lägga in pengar om jag vill betala räkningen.

Säger jag "puss", "tack", "jag hjälper dig med väskan jag ser att du är trött", är det som att sätta in pengar på banken. Om ens partner säger så, kan han eller hon lättare bli förstådd när han eller hon är sur. En dag kommer min chef till mig och säger "du har inte arbetat bra, du får sparken". Du blir arg, du kommer hem och smäller i dörren till ditt rum, du vill inte prata. Din fru tänker att det där är konstigt, men på kvällen berättar du att du fått sparken. Din fru börjar trösta dig. Hon visar dig förståelse.

Tesalongen för Kvinnor

Tisd 9 feb kl 13 - 16

Hur få ihop att vara tonårsförälder
och samtidigt vara lycklig med sin partner?
Familjeterapeut Talal Yasin ger sina bästa råd.

Vill du vara med via Zoom? Kontakta då Azita
Kalantarzadeh på 070 - 461 62 29.

Hela vårens program finns på www.spangablband.nu

Du är inte ensam! Tillsammans är vi starka!

**VARKEN HORA
ELLER KUVAD**

Spånga Blåband

NBV

**Stockholms
stad**

Du har tidigare pussat henne och varit snäll mot henne. Det är som att sätta in pengar på banken. Din fru vet att du är en bra person. Den dag du är ledsen blir det inte bråk. Hon vet ju att du brukar säga snälla saker. Man måste bygga upp en relation som ett bankkonto. Vill man ha en bra ekonomi, måste man spara. Vill man ha en bra relation, måste man "sätta in" snälla saker.

Hur bygger man kärlek? Forskarna kom fram till att man måste vara snäll. Kritik och skäll fungerar dåligt. Det dåliga ordet väger tyngre än det snälla, det sårar. Men alla människor är inte snälla. Envar måste ta ansvar för sig. Men när vi blir ett par måste vi också ta ansvar tillsammans. Blir du trampad på, måste du säga stopp. Det finns gränser i en relation; våld, även med ord, att säga elaka saker.

Går relationen inte att reparera, måste du lämna den. Då är det viktigt att man har vänner och ett arbete. Han man ingen att tala med, kan man tro att det är ok att bli trampad på och slagen. I en parrelation är man sårbar. Man tror ofta att faran kommer utifrån, men den kan komma inifrån, från den egna familjen.

Det är också viktigt att lära barnen att ta ansvar: "Jag ansvarar för min kropp och mina känslor". Men när man är tillsammans, tar man ansvar tillsammans.

Det finns olika kulturer och traditioner. När man växer upp har man en pappa och en mamma som visar vägen. Vad skall man göra när det händer något som inte är så lätt? Skall man peka med hela handen? Eller göra något annat? Det är viktigt att barnen är med.

I en parrelation visar man barnen hur de skall bli som vuxna. Om barnen ser att det alltid är mamma som lagar mat, tror de att bara kvinnan skall laga mat. Om det alltid är pappa som höjer rösten och skriker, tror barnen att en man skall vara hård och tuff. Vi har alltid som vuxna våra föräldrar i bakhuvudet.

I en relation handlar det om att man hela tiden måste arbeta med sig själv, reflektera över sig, men också våga söka hjälp om det behövs. Men har man vuxit upp med föreställningen att den är svag som söker hjälp, är det inte så lätt. Det är ingen bra egenskap att säga "jag är så stolt, jag behöver ingen hjälp".

Vi började med att individen skall ta ansvar. Men om hela familjen inte vill ta ansvar, vad skall man göra då? Ha en lista på saker som är viktiga för dig. Men glöm inte heller att alla problem inte går att lösa. Vill man fortsätta att leva samman, måste man acceptera att man har olikheter.

Den 16 februari **Vad är arbetslöshet?**

Erik Lindberg, Blå Vägen

Du har inget arbete som du får lön för. Men du måste också vara anmäld på arbetsförmedlingen. Annars vet staten inte att du är arbetslös. Du måste också vara beredd att ta ett arbete.

Sverige är ett land i nordvästra Europa. Just nu är det corona-epidemi.

460 000 personer är arbetslösa just nu. Det är över **8 procent** av alla som kan arbeta.

390 000 personer var arbetslösa före corona-epidemien. Det är mer än **6 procent** av alla som kan arbeta.

15 - 74 år. Mellan de åldrarna räknar man med att människor kan arbeta för lön. Sedan räknar man bort alla som studerar, är långtids-sjukskrivna eller pensionerade. Då får man **arbetskraften**. Arbetskraften i Sverige är lite mer än 5 miljoner människor.

När du arbetar måste du betala skatt. Du måste **deklarera** din inkomst till Skatteverket. Därför vet staten om att du arbetar.

Men det finns också arbete som staten inte vet om. När du arbetar i ditt hushåll får du ingen lön. Det arbetet måste du inte deklarerat för. Att odla grönsaker och potatis är ett arbete. Men om du odlar grönsaker och potatis åt din familj behöver du inte betala skatt för. Det måste du inte heller deklarerat. Det här är inte olagligt.

Men det finns också människor som arbetar svart. Det är olagligt. Du och din arbetsgivare deklarerar inte inkomsterna. Staten får inte in pengar till skolor, vägar, sjukvård och mycket annat viktigt. I Sverige får staten in nästan alla skatter (95 procent). Därför vet vi att det inte är så många människor som arbetar svart, kanske bara några procent av alla som arbetar.

Albanien gränsar till **Grekland**. **Grekland** gränsar till **Turkiet**. **Turkiet** gränsar till **Iran** och **Irak**. De här länderna ligger liksom på en rad.

Arbetsmarknaden i de här fem länderna liknar mycket varandra.

- * **12-15 procent** av arbetskraften, de som staten vet om att kan arbeta, är arbetslösa.
- * **Ungefär 40-49 procent** arbetar av alla som är i åldrar där man kan arbeta (i Sverige är det nästan 70 procent).
- * **Väldigt många arbetar med små jordbruk eller andra små verksamheter.** De är inte registrerade någonstans som arbetande. Vi vet alltså

Samtidigt kan man ha framgångsrika företag. Det turkiska byggföretaget Gülermak (grundat 1958) är det och bygger en stor tågtunnel under Göteborg, Västlänken. Gülermak har också vunnit kontrakt för att bygga spårväg i Stockholm.

Den informella sektorn. Så kallas det när man arbetar utan att betala skatt. Det finns ett internationellt förbund av fackföreningar, **Internationella fackliga samorganisationen**. Den försöker göra det bättre för människor som arbetar i den informella sektorn. Där finns inga försäkringar, du vet aldrig vad du får i lön, du har ingen semester, om du råkar ut för en olycka i arbetet får du inga bidrag under tiden du är sjuk. Ingen betalar in något till pension.

Hur mycket pengar tjänar man i olika länder?

Man försöker beräkna hur mycket varje vuxen tjänar på ett år. Man sätter det i dollar och tar hänsyn till att varor kan vara billigare i ett land än i ett annat. Då får man fram sådana här siffror:

- * Sverige 55 265 dollar.
- * Turkiet 29 327 dollar.
- * Grekland 29 072 dollar.
- * Albanien 14 532 dollar.
- * Iran 12 547 dollar.
- * Irak 11 450 dollar.

Man kan bli sjuk av arbetslöshet. Arbetsmiljöverket är en myndighet som ser till att vi mår bra på våra arbetsplatser. Den har undersökt vad som sker när vi blir arbetslösa.

- * Många får svåra depressioner.
- * En del börjar dricka mer alkohol.
- * Några får problem med hjärtat.
- * När många får sluta på en arbetsplats, blir de som är kvar oroliga.

* * *

Den 23 februari 2021

Förskolan – vad gör den med våra barn

Aria Rashid – rektor för fyra förskolor i Spånga-Tensta stadsdelsområde, Stockholm

Förskolan styrs av läroplan för förskolan, skollagen och FN:s barnkonvention som har blivit svensk lag. Alla ämnen som finns i skolan, har vi även i förskolan, men på ett lekfullt sätt. Matematik kan vara att räkna antalet köttbullar. Fysik kan vara att se varför man åker så snabbt nedför rutschkanan.

Målet är att barnen skall bli undersökande. För 20-30 år sedan konstaterade man att banan är en banan. Vi fick aldrig den undersökande frågan. Nu stimulerar man barnen att undersöka bananen. Nyfikna barn upptäcker saker.

Vi utnyttjar också närmiljön. Vi tittar på Tensta konsthall med barnen, vi besöker gamla gårdar och parklekar, vi går i skogsområden där vi också tränar kroppen, vi går till Tensta simhall. Vi åker skidor och skridskor. Vi pratar med djuren i Spånga by.

Vi utgår alltid från barnens frågor. Ibland talar vi om liv och död. Något barn kan ha haft en familjemedlem som dött. Då kan vi besöka Spånga kyrka och begravningsplatsen. Barn behöver konkreta exempel.

Vi har barnskötare med 1 års utbildning och förskollärare med 3,5 års utbildning på universitetsnivå. Men man måste hela tiden fortbilda sig. Vi har utbildningar i teckenspråk, arbetsrätt med mera. På grund av att det har varit svårt att få tag i personal har man fått anställa utbildad personal. Ibland har det fungerat bra, men vi vill helst ha utbildad personal.

I de kommunala förskolorna i stadsdelen har vi 78 språk. Man får alltid impulser från andra språk och kulturer. Vi har till exempel talat om att i Mellanöstern eller Asien - bland annat Kina - har man andra bokstäver än i Sverige.

(frågan om mat på förskolan väckte stort intresse bland deltagarna)

Rapporten "Skillnadernas Stockholm, delrapport Förskola - en god investering i jämlika uppväxtvillkor" visar att en förskola med goda lärande-och utvecklingsmöjligheter kan bidra till att stärka barnens hälsa både på kort och lång sikt och främja goda skolresultat i framtiden. Det finns också ett tydligt samband mellan fysisk aktivitet, bra kosthållning och god hälsa. (Kvalitetsredovisning förskola Spånga-Tensta 2018 s. 12)

De kommunala förskolorna i Stockholm har riktlinjer för mat och måltider. Dit hör att inte ha socker. Kroppen behöver över huvud taget inte socker. Energi får man av kolhydrater. Vi vet att nästan alla barn får mycket socker hemma. Därför har vi helt uteslutit sockret. Vi samarbetar med föräldrarna, men förskolan kan naturligtvis inte bestämma vad barnen äter hemma. Vi hoppas ändå att föräldrarna blir mera medvetna om kosten.

När vi - eller jag - 2011 tog över vissa förskolor, förbjöd vi glass. Pedagogerna tyckte att det var trist, de hade gillat att äta glass. Socker är en vanesak. Barnen frågade en-två gånger efter glass och sedan var det bra med det. Och barn som aldrig ätit socker, tycker inte om socker.

När jag själv gick i förskolan på 1980-talet, fick vi nyponsoppa, jordgubbskräm, glass. Idag tänker vi på ett helt annat sätt på barnens hälsa. Barnfetma har ökat. Då vill man förebygga fetma hos barnen. Barnen behöver allsidig kost. Ett barn kan inte bara välja att äta köttbullar. Ensidig kost ger inte energi. Vi äter enligt kostcirkeln. Tallriksmodellen följer vi, men tallriksmodellen ändras då och då även om den i grunden är densamma.

De som arbetar i köket går hela tiden in på Livsmedelsverkets hemsida för att se på rekommendationerna där. Till exempel har rekommendationerna för mjölk ändrats. Förut innehöll inte lättmjölk inte b-vitamin och då använde vi inte den, men nu har den b-vitamin, så vi har gått över till lättmjölk. Vi har också fullkornspasta och fullkornsbröd, aldrig vitt bröd.

Det är inte tillåtet att dricka hur mycket mjölk som helst. Barnen skall inte sätta i sig mer än 2,5 deciliter mejeriprodukter om dagen. Man äter mjölkprodukter till frukost. Mjölk finns i lagad mat. Så det blir inte över så mycket mjölk att dricka. Den bästa måltidsdrycken är vatten. Att vi serverar så litet mjölk handlar inte om att hålla en budget utan om Stockholms stads riktlinjer för vad ett barn behöver.

Hur allt det här har påverkat mig själv? Jag har varit ett godismonster, men man måste sätta gränser. Ändå har jag alltid varit kostmedveten. Nu har jag blivit ännu mer medveten om kosten.

Under måltiderna är det viktigt att vi samtalar med barnen, för dialog med dem kring mat. Pedagogerna leder samtalet. Om de små barnen inte kan uttrycka sig verbalt, kan de visa vad de tycker genom kroppsspråket, gester och miner. Kommunikationen är mycket kroppslig.

Fira utan socker? Vi firar genom olika aktiviteter i stället för att ha kakor och saft. Födelsedagar firar vi en gång i månaden. Då kan vi sjunga barnsånger eller höra en inspelning från det land som barnet eller dess föräldrar kommer ifrån. Barnen kan också få bestämma vilken lek de vill leka.

Barnkonventionens dag den 20 november fira vi med ljus. Barnen kan göra egna ljuslyktor och gå ut och sjunga. Vi lyfter upp med barnen vad Barnkonventionen är. Tidigare har vi också haft föräldrarna med, men nu går det inte med coronapandemin.

Den 2 mars

Sportlov

Vi samtalade om sportlovet. Finns motsvarande i olika länder? Vad brukar vi göra under sportlovet?

Den 3 mars (onsdag)

Inför kvinnodagen 8 mars

Amineh Kakabaveh, riksdagsledamot och ordförande i VHEK

(även deltagare i Skärholmen deltog)

Våldet finns inte bara i ett visst land, Det är ett internationellt problem. Hederskultur finns i många länder. När man lever i en hederskultur är det svårt att berätta för andra om sin situation. Det behöver inte bara handla om att man är utsatt för familjens våld utan även om påtryckningar. Man tigger och normaliserar förtrycket. Det behöver inte bara handla om att man är utsatt för direkt fysiskt våld från familjen, det kan också röra sig om intensiva påtryckningar.

Vi kvinnor skall vara tysta och lydiga, hjälpa till i hemmet, ta hand om våra småsyskon. Gör vi motstånd, skall vi bestraffas. Man hotar med att gifta bort oss. Familjen vill inte att man skall vara kär i någon som familjen inte har valt ut. Det är en kyskhetskultur. Kunskapsnivån om mänskliga rättigheter är låg.

400 miljoner kvinnor och flickor är könsstympade. En svensksomalier var 6-7 år gammal och på väg till Sverige med familjen. Hon blev då könsstympad. Vid 15 skickades hon tillbaka till Somalia så att hon inte skulle bli kär i och ha sex med någon pojke.

"Vardagsheder" leder inte alltid till våld, men man begränsar de drabbades grundläggande rättigheter. 80 procent av flickorna med bakgrund i hederskultur anser att deras liv är begränsade. Flickor får inte vara med på klassresor, de får inte gå ut efter skolan, de är inte tillåtna att tala med pojkar,

Under pandemin tvingas många unga kvinnor gå under jorden. De får leva i skyddade boenden. Kontrollen är så stark, när de tvingas vara hemma. Sociala medier kan också förstärka kontrollen, vilket kan leda till våld. Rykten sprids, "är den där killen din blivande man, är det din älskare, man tillrättavisas hela tiden. Ingen vet vad pojkarna gör. De får vara ut nästan hur länge de vill. Pojkarna uppfostras både till förtryckare och att vara förtryckta. De måste vakta systrar.

Moralpolis är inte bara skäggiga gubbar utan även unga pojkar. Elva- till femtonåriga pojkar kan i skolan kontrollera flickor: "du har för urringat, du har smink, du har för kort kjol eller klänning, du skrattar för högt". Pojkarna går på skolgården i grupp och kallar flickorna horor. Om man talar om det för lärarna, säger de att sådant är vanligt, det går över. Men man skulle aldrig acceptera att pojkar sade så om svenska flickor.

Kvinnor med invandrabakgrund möts av oförståelse. De har lämnat förtrycket i hemlandet men möts av samma förtryck här: "ni är horor, ni äter gris". Till och med flyttar en del tillbaka till Turkiet. Där går det bättre för dem att leva. Man bemöter inte problemet med hederskultur på riktigt. Man hänvisar till att kulturer är olika, man behandlar människor som om alla i en grupp är lika.

FN:s tidigare generalsekreterare Kofi Annan våldet mot kvinnor är ett världsproblem. FN:s medlemsländer måste ta tag i det. Men vi som arbetar mot hedersvåldet får utskällning både av kulturellrelativister och islamister för att vi är rasister. Men är det rasism att inte blunda för att en halv miljon kvinnor är utsatta för hedersvåld?

Även flickor i välbärgade familjer från hederskulturer kan inte gifta sig med vem de vill. Jag har vänner som inte har blivit hedersmördade men som beskylls för att dra skam över familjen bara för att de skrattar högt. När jag var liten i Iran, var landet modernt. Jude, kristen, muslim, socialist, alla har de samma syn, flickorna måste bindas. Turkiet, Kurdistan, arabländerna, alla har förändrats på många sätt men inte i synen på kvinnor. Tvärtom har kvinnosynen försämrats.

Jag respekterar att vuxna kvinnor bär slöja, men inte att barn måste göra det. Det är pedofili när en man på 45-50 år gifter sig med en 15-årig flicka. De säger att de vill ge pengar så att hon kan gå i skolan, men det kan de göra ändå. Jag

tycker att sådant här är äckligt. Men det är inte lätt att förändra tänkesätt. Ändå går det att förändra även män.

I dag kan svenska kvinnor i mångt och mycket bestämma över sina kroppar. Om en man vill ha sex och en kvinna säger nej, är det våldtäkt om mannen ändå vill ha sex med henne. Många män och en del kvinnor säger att om du pratar så där, kommer många kvinnor att skilja sig. Men varför skall man stanna kvar i en situation som inte fungerar? Man tänker att om du säger nej till din familj, har du ingen heder. Men är du olycklig är dina föräldrar också olyckliga. Jag har varit ohederlig sedan jag var tolv år. Jag skiter i vad familj eller grannar säger.

Kvinnor kämpar. Irans fångelser kryllar av kvinnor som inte vill bära slöja. Men 1979 gick kvinnor ut i Teheran utan slöja. De var muslimer. I Egypten gick kvinnor ut på Tahir-torget, blev gruppvåldtagna men fortsatte ändå att kämpa.

Jag bekämpar inte religion utan extremister som blandar sig i politiken. Jag har skrivit en interpellation i riksdagen om kvinnor i iranska fångelser. Man dunkade en kvinnas huvud i en vägg. Man våldtar kvinnor i fångelserna. När svenska ministrar åkte till Iran och tog på sig slöja, spottade man på de kvinnor som satt i fångelse.

Sverige har haft invandring sedan många decennier men fortfarande talar man om behovet av integration. Och man tiger om att kvinnor i förorten inte har sina mänskliga rättigheter. Man slätar över, men det handlar om ren slapphet. Och vissa politiker talar aldrig om förorten, säger bara om den att allt är så djävla bra.

Stoppa alla pengar till religiösa samfund och föreningar som inte tillerkänner kvinnor mänskliga rättigheter. Varför ger samhället hundratals miljoner kronor till sådana religiösa samfund? Stöd i stället kvinnor som arbetar mot hederskultur. Kvinnor tar fajten. Men vad gör männen? Sitter hemma? Vad gör de etniska föreningarna? En gång som politiker i Botkyrka blev jag bjuden till en etnisk förening. Jag svarade att jag inte kommer, om ni inte låter kvinnorna också vara med. Jag var också kvinna, men de såg mig främst som politiker. Därför kunde de tänka sig att bara låta män komma.

Varför man har kämpat i hemlandet, men slutar kämpa här? I Sverige ger man upp. Det är inte fel att kämpa för iranska kvinnor, men man måste också bli en del av det svenska samhället. Och fråga de män som är våldsamma och skickar sina barn till hemlandet: "Varför kom ni hit om hemlandet är så djävla bra?"

Den 9 mars

Samtal om kvinnodagen

Vi fick mycket information om kvinnodagen av Amineh Kakabaveh. Nu samtalade vi om vad kvinnodagen vill säga och vad jämställdhet innebär.

Den 16 mars

Vi firar nouruz - newroz¹

Tesalongen för Kvinnor
Tisd 16 mars kl 13 - 16
Vi firar Eldfest
och
Persiskt nyår, Norooz!

چهارشنبه سوری مبارک

Vill du vara med via Zoom?
Kontakta då Azita på 070 - 461 62 29.
Hela vårens program finns på www.spangablband.nu
Du är inte ensam! Tillsammans är vi starka!

VARKEN HORA
ELLER KUVAD

Spånga Blåband

NBV

Stockholms
stad

Många folk firar nyår i mars. De svenska månadsnamnen bygger på att nyåret är 1 mars (introduktion av Erik Lindberg). Det går tillbaka till att det latinska nyåret var den 1 mars.

Latinskt nyår - spår av det finns i Sverige

Nyår 1 mars! Våren kommer i mars. Därför har många folk nyår i mars. I länderna kring Medelhavet slår träden ut. Säden börjar gro på fälten. Livet återvänder.

Italien ligger vid Medelhavet. I Italien bodde för ett par tusen år sedan ett folk, romarna. De grundade staden Rom. Deras språk var latin. Romarna erövrade en stor del av Europa, Mellanöstern och Nordafrika. Det blev Romarriket. Det sträckte sig från dagens England till dagens Irak.

¹ Nourruz, persiskt nyår, newroz, kurdiskt nyår. Bägge uttrycken betyder ordagrant "ny dag".

Romarnas nyår - det latinska nyåret - var första mars. Då började det bli varmt i Italien. Mars var årets första månad.

Många andra folk tog över romarnas namn på månaderna. Ett av de folken var svenskarna. Svenskarna har fortfarande de latinska namnen på månaderna.

September: septem är sju på latin. Med mars som första månad blir september den sjunde månaden.

Oktober: octo är åtta på latin. Med mars som första månad blir oktober den åttonde månaden.

November: novem är nio på latin. Med mars som första månad blir november den nionde månaden.

December: decem är tio på latin. Med mars som första månad blir december den tionde månaden.

De fyra månadsnamnen visar att nyårsdagen från början var första mars.

Efter detta tog nouruz-firandet vid. Ett bord med olika ting på "s" var mycket stiligt uppdukat. Efter firandet inomhus blev det hoppning över eld utomhus.

Nouruz – newroz

Nouruz/newroz är den viktigaste högtiden på året för de iranska folken (bland andra iranier och kurder). Det persiska nouruz firas den 20 mars, 21 mars eller 22 mars². Det kurdiska newroz firas alltid den 21 mars.

Nou/new är släkt med det svenska ordet "ny". Ruz/roz betyder "dag" men är släkt med det svenska ordet "ljus" ("l" blev "r" någon gång i forntiden).

Festligheterna varar ungefär 18 dagar. Festen inleds tisdagen före nyårsdagen med eldfesten. De fester som firas i dag har en flertusenårig bakgrund. En gång i tiden gjorde man inför nouruz tolv pelare av torkad lera. Det symboliserade årets tolv månader. På pelarna odlades tolv sädesslag: vete, hirs med flera. Det sädesslag som växte bäst trodde man skulle ge den bästa skörden under året som låg framför. Under nyårsfesten strödde man ut sädesslagen på golven i hemmen. Det finns också antika vittnesbörd om att nyåret firades med vin, musik och dans.

² Sakuppgifter ur Wikipedia.

I Spanien lever en rest av det persiska nyårets eldfest kvar. Den persiske musikologen Zaryab introducerade på 800-talet nouruz i Spanien. Nouruz är i dag nationell högtid i staterna **Iran, Afghanistan, Tadzjikistan, Pakistan, Uzbekistan och Azerbajdzjan**. I de delar av Turkiet som har en kurdisk befolkning liksom i övriga kurdiska områden firas den närbesläktade festen Newroz. År 2010 erkände FN:s generalförsamling den 21 mars som "den internationella nouruz-dagen" med motiveringen att det var "en vårhögtid av persiskt ursprung som firats i mer än 3 000 år".

Chaharshanbe Suri (Eldfesten)

På kvällen mot sista onsdagen före nouruz (nyårsdagen) firar man eldfesten (persiska: *chaharshanbe suri*, ordagrant "röd onsdag"). Då tänder man brasor och hoppar över små eldar. Man brukar också äta torkade nötter och bär (så kallad *âjil-e moshkelgoshâ*) med en varm soppa (*âsh reshte*). Man sjunger till elden och ber om den om värme och färg. När man hoppar över elden sjungs denna ramsa:

Zardi-ye man az to

Sorkhi-ye to az man!

Fritt tolkat:

Min gula nyans [det vill säga min blekhet] ger jag till dig!

Din röda rodnad [det vill säga din glöd och värme] får jag tillbaka av dig!^[4]

Ramsan har en mytologisk betydelse: elden botar sjukdomar. I zoroastrismen (en religion som uppstod i det forntida Persien) vördar man ljuset och elden. Därför hoppar inte iranska zoroastrier över elden, utan sjunger och dansar kring den. Den religiösa bakgrunden till eldfesten är man skall välkomna de avlidnas själar (*fravashier*) med värme och renhet.

Jämför vårens firande med eld i norra Europa: I Tyskland firas "Walpurgis-natten" den 30 april med eldar. Även i Norden firas också våren med eldar. I Sydsverige har vi påskeldar, i Mellansverige Valborgsmässoeldar och i Nordsverige midsommareldar.

* * *

Den 23 mars 2021

Mansjouren – en riktig man

Pelle Hasselgren, volontär mansjouren

Kan vi lära oss nånting av män?
Vi får besök av Mansjouren.

Vill du vara med via Zoom?

Det finns 210 kvinnojourer i Sverige, men bara 1 mansjour. Vad gör vi? Pratar i telefon. Jag är en av sex lyssnare.

94 procent av samtalen kommer från män och 6 procent från kvinnor. Alla är välkomna att ringa. Kvinnors samtal gäller ofta bekymmer med någon man, make, son, granne.

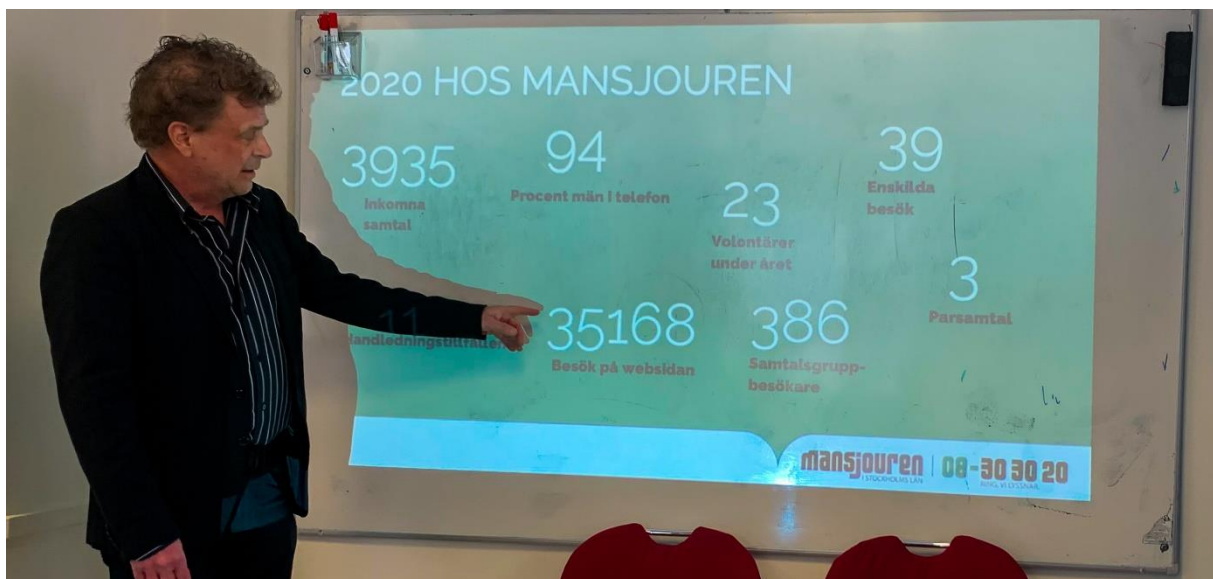
Vad pratar vi om? Ett vanligt ämne är "mitt ex låter mig inte träffa mina barn". Det har varit bråkigt i familjen. Man har skilt sig. Separerade män blir ofta väldigt ensamma. Man kan ringa därför att "jag har ingen ordning på livet, det kan gå dagar mellan tandborstningarna." Vi brukar anse att män är duktiga på att prata, men kvinnor är bättre på socialt umgänge. Man löser i stället sina problem via alkohol. Tänk själv, du är 45 år, separerad, din lillasyster bor i Göteborg, du saknar nära släktingar, kompisarna har försvunnit.

Många ringer därför att de har blivit anmälda av sina ex för misshandel. Ofta handlar det om män som inte har misshandlats. De verkliga misshandlarna ringer inte. Det är också vanligare än man tror att män blir misshandlade. Det är riktigt skamligt att få stryk av en kvinna, så man drar sig för att anmäla det. Eller också har man blivit slagen och avstått från att slå tillbaka. Man ligger mycket dåligt

till hos polisen om man ger igen. Dessutom är kvinnor ofta duktigare än män på att psykiskt misshandla sin partner. Jag tycker att män och kvinnor skall behandlas lika. Det vanligaste våldet är för övrigt att en man slår en annan man.

Det förekommer ofta att kvinnor anmäler män för våldtäkt och misshandel, speciellt när det gäller vårdnadstvister. "Jag har blivit anmäld för sådant jag inte har gjort", säger de många gånger i telefon. "Jag förstår inte vad som händer på familjerätten", är ett vanligt telefonsamtal. Som man känner man sig rättslös. Men vi har märkt att domstolarna i dag inte automatiskt lyssnar på kvinnan. En man fick ensam vårdnad om sin femåring.

Det ringer ganska många män med invandrarbakgrund. Man möts av den svenska rättvisan och har svårt att hantera situationen. "Jag hatar Sverige, Sverige är bara bra för kvinnor" är en vanlig replik. En annan man sade: "Jag får inte det sex som jag har rätt till enligt min religion". Det är svårt att orientera sig i ett nytt land.

De flesta telefonsamtal handlar om relationsproblem, skilsmässa, vårdnadstvister, våld, frun har stucket iväg med barnen, problem med "samhället", svåra besked, ångest, depressioner, ensamhet, missbruk - droger, pornografi, sex, spel - ilska, sorg, kärleksbekymmer, skam, skuld eller frustration.

Vi kan inte lösa alla problem, men vi lyssnar till de som ringer. Svåra problem hänvisar vi till andra organisationer, som självmordsbenägna som bör vända sig till mind. Är situationen akut bör man ringa 112. Om barn är i fara gör vi orosanmälningar.

Vi är emot våld. Våld beror ofta på rädsla, men även på maktbegär. Alkohol och droger sänker tröskeln för våld. Våld är ett ociviliserat sätt att lösa konflikter. Vi har i många sammanhang lärt oss att inte bruka våld. I riksdagen skäller politiker på varandra, men de slåss inte. I en relation där våld hotar måste man sätta gränser.

Vi vill främja barns och ungdomars behov av goda mansförebilder. I dag får ungdomarna många negativa mansbilder. Som tolvåring är man imponerad av pengar, vackra kläder och flotta bilar. Man ser upp till kriminella. Men en positiv mansförebild är ansvarstagande och trygg man. Det är motsatsen till en hårig gorilla som bara slår. Det är inte heller ok att betrakta en kvinna som en get. De som just nu lyckas bäst i utbildning är unga invandrare kvinnor. De tar sig in på bra utbildningar.

Mansjouren vill öka förståelsen mellan könen. Den vill bidra till jämställdhet, solidaritet och integration mellan olika kulturer samt motverka våld. Mansjouren är en ideell förening som är politiskt och religiöst obunden. Den verkar enligt demokratiska principer och bygger på respekt för alla människors lika värde.

Mansjouren får bidrag från Stockholms stad till telefon och lokaler. Vi finns på Hornsgatan i Stockholm, telefon 08-30 30 20. Vi har öppet vardagar 12-14, 18-20. Man kan också boka enskilda samtal.

Förra året tog vi emot nästan 4 000 samtal. Till våra samtalsgrupper kom 386 personer. Vår web-sida besöktes av drygt 35 000 personer.

Våra medarbetare - alla är volontärer - får utbildning i MJ-metoden: vår egen samtalsmetodik - vi lyssnar men ställer frågor när vi behöver veta mer och vi tror att människor har lösningen inom sig.

Den 30 mars

Påskpyssel

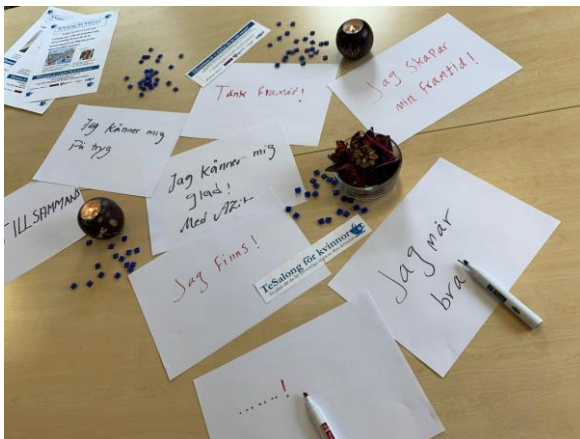
Målade ägg och samtalade om påsk seder.

Den 6 april Svensk matlagning

Lagade typiskt svensk mat - köttbullar med sås och annat. Gick igenom matrecept. Samtal: finns liknande mat i andra länder? Jämförde smaker i olika länders matlagning.

Den 13 april Friskvård

Den 13 april skulle vi gå ut att promenera men på grund av Ramadan och det oväder som bröt ut, stannade vi i lokalen istället med en rolig uppgift, Deltagarna fick skriva ner positiva meningar om sina känslor, och berätta om sina starka sidor, och hur TeSalongen påverkar deras liv och tankar... /AK

Text och redigering: Erik Lindberg
Foto: Viggo Andersen & Azita Kalantarzadeh
Bildredigering: Viggo Andersen
210416

 Spånga Blåband